

отримання фінансових ресурсів для розвитку економіки, підвищення якості життя громадян, поліпшення системи охорони здоров'я, зміцнення верховенства права. Угода про асоціацію між Україною та ЄС – це шанс модернізації національної економіки.

Література

1. Кушнір Н. О. Асоціація Україна – ЄС: потенційні вигоди та можливі ризики для економіки України / Н. О. Кушнір, Б. І. Дяченко // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2014. – Вип. 2 (43). – С. 224-228.

2. ЄС-Україна: поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://europa-torgivlia.org.ua/about-fta>.

УДК 346.14

Козирєва В. П., к.ю.н., доцент,
Розводовська М. А., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ З ЄС – ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ

Угода про асоціацію – це входження України у спільний ринок ЄС, передусім економічна інтеграція. Громадяни України можуть претендувати на безвізовий режим з країнами ЄС.

Угода передбачає, що Україна стає учасницею спільного ринку – простору, де діють спільні правила, які регулюють вимоги до продукції. Таким чином, з одного боку Україна не матиме переваг члена ЄС (участь в інституціях ЄС, Шенгенському просторі, отримання великого фінансування з бюджету Євросоюзу), а з іншого - економічно стає начебто «частиною ЄС».

Важлива подія відбулася 12 вересня 2014 року – підписання у Брюсселі тристоронньої заяви України, ЄС та Росії, яка відтерміновує застосування економічної частини Угоди про Асоціацію до кінця 2015 року. Відтермінування стосується розділу 4 Угоди (щодо зони вільної торгівлі). Оскільки питання про зону вільної торгівлі та наближення законодавства України до ЄС – це компетенція ЄС в цілому, тож ратифікації Європарламенту достатньо. З 1 листопада Угода про Асоціацію набула чинності, але на дипломатичному сленгу це означає «попереднє застосування» (через неповну ратифікацію) та «часткове застосування» (через тристоронню заяву про відстрочення зони вільної торгівлі).

Ще до ратифікації Угоди, у квітні 2014 року ЄС запропонував Україні автономні торговельні преференції. Україна отримала від ЄС тарифні квоти на певну продукцію (пшеницю, кукурудзу, яловичину, ячмінь,

курятину тощо) – певні обсяги цієї продукції дали можливість експортувати з меншим митом (мільйон тонн пшениці, 600 тисяч тонн кукурудзи, 400 тисяч тонн ячменю, 20 тисяч тонн курятини тощо). Оскільки Україна відстрочила застосування Угоди, вони стали ще важливішими. Так, автономні торговельні преференції означають, що ЄС застосовує свої зобов'язання у рамках ЗВТ, а Україна - поки ні. ЄС в середньому знизив мито на сільськогосподарську продукцію на 12-15% (на 15-20% на деякі фрукти та ягоди, на соняшникову олію – 6,4%, рибу – до 12,5%, кондитерську продукцію – від 9 до 18%, добрива – 6,7%) та на промислові товари на 6-7%.

Протягом десяти місяців 2014 року приріст експорту України до ЄС порівняно з 2013 роком становив мільярд доларів (експорт певних видів овочевої продукції збільшився на 88%, пташиних яєць та меду на 63%, хімічних продуктів на 61%, жирів тваринного та рослинного походження – 60%, ядерні реактори та устаткування на 22%, взуття на 18%, добрива на 16%. У ситуації, коли Росія розпочала торговельну та реальну війну, націлившись на те, щоб обрушити українську економіку, одностороннє відкриття ринку з боку ЄС збільшило наш експорт на мільярд доларів. Окрім фінансової допомоги ЄС (оголошено про 11 мільярдів євро, що є безпрецедентною сумою для країн-не членів ЄС), є відкриття ринку та санкції проти Росії, тож вважати Євросоюз лише спільнотою «глибоко стурбованих» було б неправильно. Не виходячи поки на український ринок, Євросоюз активно пускає українські товари на свій ринок.

Експорт м'яса та м'ясних субпродуктів в ЄС збільшився на 47 000% - цей тип продукції раніше не експортували. Є певні дуже важливі для України види продукції, які країна раніше не експортувала (м'ясо, молоко тощо).

Наразі основною перешкодою для входження вітчизняних товарів на ринок Євросоюзу є нетарифні бар'єри. Нетарифні бар'єри – те, що, зокрема, запроваджує нині Росія, говорячи про те, що українські товари не відповідають стандартам (перешкоджаючи експорту не шляхом встановлення високого мита, а стверджуючи, що товари не відповідають стандартам).

У сільському господарстві нетарифні бар'єри стосуються передусім параметрів безпеки. Так, законодавство ЄС не регулює питання смакової якості продукції, тому що ці питання регулює ринок. Відповідно до регламенту ЄС, ухваленому у 2003 році, йдеться про найголовніші критерії – safety (безпечність) і consumerprotection (захист прав споживача), а також про конкуренцію. Оскільки в Україні молокопереробні підприємства приймають молоко (отримане без системи автоматизованого доїння, яке зберігається не в морозильниках) від населення, країна досі не могла експортувати молоко в ЄС.

Угода про асоціацію містить півтори тисячі сторінок – 17 політичних

розділів охоплюють 150 сторінок, решта – економічний розділ. Основні переговори велися щодо економічної частини Угоди (економічні реформи, адаптація стандартів тощо). Водночас серед політичних реформ теж є чимало важливих. Проте в політичній частині Україна взяла на себе вимоги, які вона формально повинна виконати, але окрім політичного тиску Євросоюз жодним чином не зможе вплинути на їхнє виконання. Наприклад, це стосується верховенства права.

Таким чином, варто пам'ятати, що Угода про асоціацію є перш за все процесом необхідних внутрішніх реформ (зокрема, реформи фітосанітарії, впровадження технічних регламентів тощо), реалізація яких може дати історичну можливість Україні нарешті стати повноцінним гравцем на міжнародному ринку. Попри стереотипи про те, що зона вільної торгівлі може знищити місцевих сільгоспвиробників, продукція яких буде неконкурентноспроможною, вітчизняні підприємства мають у перші роки застосування Угоди чимало переваг, якими варто скористатися.

Література

1. Режим доступу до інтернет-сторінки: <http://www.volynnews.com/news/analytics/uhoda-pro-asotsiatsiiu-z-yes-mify-ta-novi-mozhlyvosti-dlia-ukrayiny/>

УДК 346.12:658.821 (477)

Козирєва В. П., к.ю.н., доцент,
Усенко Ю. О., студентка,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

МОДЕРНІЗАЦІЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА В КОНТЕКСТІ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС

Угода про асоціацію між Україною та ЄС має дуже важливе міжнародне значення. Вона відновлює довіру у міжнародного бізнесу до України, оскільки країна вперше за всі роки чітко визначила свою належність до європейського простору, і в перспективі це закладає стабільність у відношеннях України зі світом і з Європою, зокрема. Ця стабільність дає чіткий сигнал іноземним інвесторам про можливість вкладати капітали в Україну.

Це також відкриває крок до економічної інтеграції з ЄС, тому що ця політична частина покликана проводити політичні реформи в Україні і досягти копенгагенських вимог політичного характеру, що буде запорукою для проведення економічних реформ в Україні. У разі підписання Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС перед нашою країною відкриється найбільший торговельний простір (понад 500 млн споживачів), однак можливі найзапекліша конкуренція та діяльність